

İSTANBUL TASARIM BİENALİ'NDE TASARIM YÜRÜYÜŞLERİ

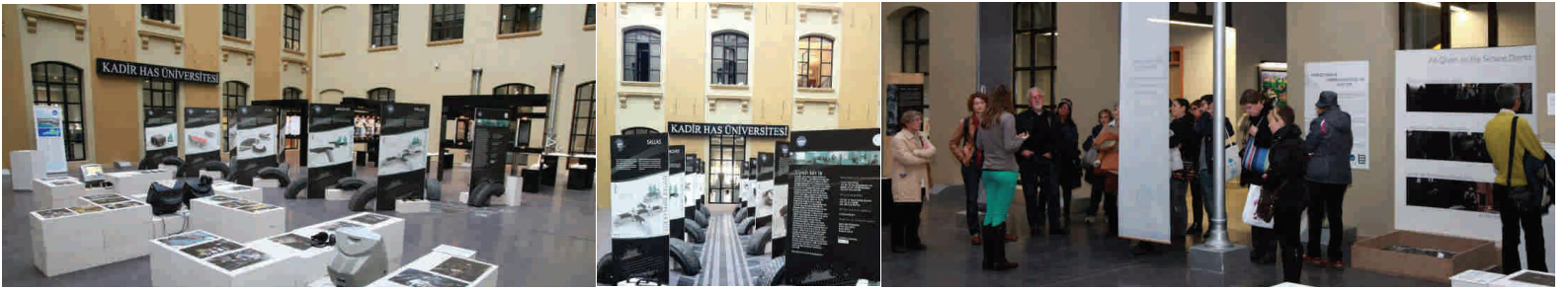
Selin KOŞAĞAN

Khas endüstri ürünleri tasarımı bölümü-öğrenci

İstanbul Tasarım Bienali duraklarından biri olan Kadir Has Üniversitesi Tasarım Yürüşleri 12 Aralık'ta son buldu. Kadir Has Üniversitesi, Balat yönünde gerçekleştirilen bu yürüşlerin ilk ayağı idi. Üniversite'ye gelen konuklar Rezan Has Müzesi'ni ve Khas Sanat ve Tasarım Fakültesi tarafından hazırlanan sergiyi gezdiler.

Ziyaretçiler ilk olarak Rezan Has Müzesi'nin koleksiyonundan oluşan Neolitik'ten Selçuklu'ya Sessiz Tanıklar Sergisi ile 'Su Altına Işık Tutanlar' başlıklı fotoğraf sergisini gezdiler. Müze mekanında yer alan tarihi Osmanlı hamamı ve 11. yüzyıl Bizans su sarnıcı da gezildi.

Ziyaretin ikinci durağı, İstanbul Tasarım Bienali Akademik Program kapsamında kurulan Khas Sanat ve Tasarım Fakültesi ile ODTÜ Mimarlık Fakültesi'nin öğrenci projelerinden oluşan sergiler idi. Bu programa fakülte adına 'Kusurluluk Suçtur', 'Çevresel Kusurluluğu Kişisel Deneyimler Yoluyla Haritalamak' ve 'Siyah Bir İz' başlıklı sergiler katıldı.

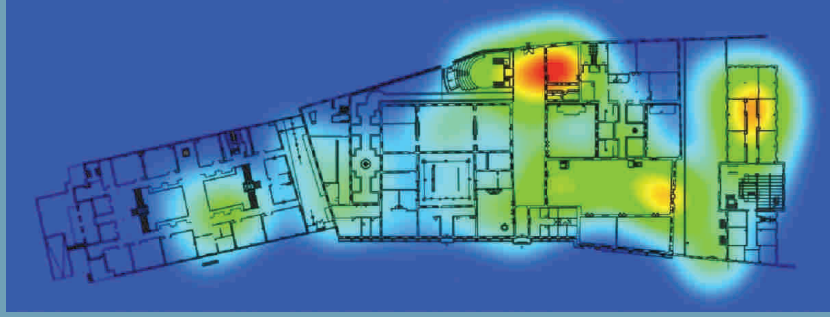

KUSURLULUK SUÇTUR

Bu; Endüstri Ürünleri Tasarımı ve İç Mimarlık öğrencileri ile Design Academy of Eindhoven öğrencilerinin birlikte gerçekleştirdikleri çalışmalar sonucunda hazırlanan bir sergi idi. Serginin teması, Viyanalı mimar Adolf Loos'un 20. yüzyıl başında yazdığı çığır açan 'Süsleme bir Suçtur' (Ornament Is Crime) başlıklı makeleye dayanıyordu. Bu sergide öğrenciler Tasarım Bienali'nin teması olan 'kusurluluk' kavramını Türkiye'deki örneklerden yola çıkarak sundular.

Sergi, sanayileşmiş Avrupa'nın pahalı bireysel tüketim ürünü olarak gördüğü zanaat ile Türkiye'de zor dönemler geçiren zanaat geleneğini karşılaştırarak değişen dünya düzeni ve ekonomileri buna bağlı olarak da el işçiliğinin ölmek üzere olduğunu savundu. Bu aynı zamanda geçen yüzyılın başında Avrupa endüstrileşirken tasarımın verdiği sınavda Adolf Loos'un suçlu bulunduğu zanaatin konum değiştiğini gösterdi. Sergi'deki ilk proje 100 yıl sonrasıyla ilgili bir öngörü, yapılan arkeolojik kazılarda bir ustanın eşyalarının ve günlüğünün bulunmasıyla artık kaybolmuş olan zanaatin yeniden keşfedileceğine dair kurmaca bir anlatı idi.

Türkiye'de bir Ermeni geleneği olan el emeğine dayanan üretimin geçmişi ve bugününü aktaran 'hatura haritası çalışması' ise bir diğer proje idi. İstanbul'da belirlenmiş bir rota üzerinde karşımıza çıkan kentsel kusurluluğu çarpıcı bir görsel çalışma ile önümüze seren projede ise bir tür kusur olarak algılanan grafitilerin kentsel iletişimdeki yeri ile grafitileri yapan kişilerle karşılıklı bir bildirişimin nasıl sağlanacağı sorgulandı. Zanaatkarlarla atölyelerinde yapılan söyleşilerin fotoğraflarla belgelendiği projede sanayi üretimiyle el işçiliğini karşılaştıran dramatik başka bir çalışma idi.

ÇEVRESEL KUSURLULUĞU KİŞİSEL DENEYİMLER YOLUYLA HARİTALAMA

Bu sergi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı öğrencileri tarafından bir ders kapsamında Balat çevresinde yürütülmüş bir alan araştırmasına dayanıyordu. Çalışma alanında belirlenen stres noktaları, insanların yaşamlarını olumsuz yönde etkileyen yerler işaretlenerek bir tür kusurluluk haritası oluşturuldu.

SİYAH BİR İZ

Lasder (Lastik Üreticileri Derneği) işbirliğinde Rochester Institute of Technology (RIT) öğrencileri ile Khas Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü öğrencilerinin projelerinden oluştu. Khas öğrencilerinin Sosyal Sorumluluk Projesi olarak yürüttükleri projelerde her iki üniversitenin eğitmenleri de yer aldı. Kullanım ömrü tükenmiş lastiklerin sağlıklı bir biçimde geri dönüşümünü sağlamak üzere yola çıkan projelerde lastiklerden üretilmiş sokak mobilyaları tasarlandı.